

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1931 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående ändrade bestämmelser rörande kungörelser om exekutiva auktioner.

I en inom första kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 25, vilken behandlats av första lagutskottet, hava herrar Thorén och Norling hemställt, »att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning om den officiella annonseringen i de allmänna tidningarna om exekutiva auktioner och efter verkställd utredning för riksdagen framlägga förslag om sådan ändring i gällande föreskrifter, att kungörelse om exekutiva auktioner komma att införas i de allmänna tidningar, som äro mest spridda i den ort, där auktionen skall äga rum.»

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin hemställan, hänvisar utskottet till motionen.

Om kungörelser rörande exekutiva auktioner å fast egendom — av motionen framgår att motionärerna icke avse exekutiva auktioner å annan egendom — innehåller utsökningslagen i 101 § första stycket, 102 § första punkten, 103 och 104 §§ följande stadganden:

Gällande bestämmelser.

101 § första stycket: Tiden för auktionen varde av auktionsförrättaren bestämd, och låte han kungörelse därom, så ock om egendomens beskaffenhet och auktionsstället införas i allmänna tidningarna tre gånger, första gången minst fyra veckor och sista gången minst fjorton dagar före auktionsdagen, ävensom intagas i länskungörelserna; foga ock anstalt, att kungörelsen varder ej mindre, sist fyra veckor före auktionsdagen, å landet uppläst i tingslagets kyrkor och i stad anslagen å det ställe, där auktionen hålles, än även, där så ske kan, i tidning inom orten införd en gång, minst fjorton dagar före nämnda dag. Är för viss stad förordnat, att auktion å fast egendom skall jämväl på annat sätt kungöras, lände ock det till efterrättelse.

102 § första punkten: Auktionsförrättaren äger, där så provas nödigt, utsetta särskilt sammanträde för förhandling om rättsägares anspråk och villkoren för försäljningen; och varde uppgift om tid och ort därför intagen i kungörelsen om auktionen.

103 §: Kungörelse om auktion å fast egendom skall tillika innehålla, att den, som har fordran, varför egendomen häftar eller för vilken han eljest äger

njuta betalning ur köpeskillingen, eller har annan rätt, som bör vid auktionen iakttagas, äger att därvid eller, där enligt 102 § särskilt sammanträde skall hållas, vid det sammanträde bevaka sin rätt.

De, vilka hava fordran eller rättighet, som bör vid auktionen iakttagas, skola, såvitt ske kan, om auktionen och det särskilda sammanträdet, där sådant skall hållas, underrättas genom särskilda kallelsebrev, vilka auktionsförrättaren skall till dem med posten avsända senast fyra veckor före auktionen; skolande i kallelsebrev tillika lämnas uppgift, som i 85 § 2 mom. sägs, angående den fordran, för vars gäldande försäljningen skall äga rum. Underrättelse om auktionen och sammanträdet varde ock, efter ty nyss sagts, borgenären och gäldenären meddelad.

104 §: Är ej auktion så kungjord, som i 101 § sägs, varde den inställd, och sätte auktionsförrättaren ut annan tid därtill. Ej må dock auktion inställas förty att kungörelsen ej varit i en eller annan kyrka uppläst eller i tidning inom orten införd, där den eljest allmänligen ågått.

Utskottet.

Motionärerna synas vilja framhålla som en brist, att kungörelser om exekutiva auktioner icke alltid införas i de mest spridda ortstidningarna samt att kungörelserna äro för vidlyftigt avfattade och alltså onödigt dyra.

Utskottet vill till en början erinra, att kungörelserna hava till ändamål, icke blott, såsom motionärerna synas förmena, att draga spekulanter till auktionerna utan ock att underrätta okända intecknings- och andra rättsinnehavare. Särskilt för sistnämnda ändamål är det önskvärt, att alla kungörelser kunna återfinnas i en och samma publikation. Detta vinnes genom annonseringen i »allmänna tidningarna», varmed i lagspråk avses Post- och Inrikes Tidningar. Någon ändring i stadgandet härutinnan, vilket har motsvarighet i ett stort antal andra författningar, lärer väl ej vara av motionärerna avsedd.

Vad motionärerna närmast rikta sig mot torde emellertid vara myndigheternas val av ortstidning.

Lagens mening är tydligen, att kungörelserna böra införas i den tidning, där de kunna förväntas bäst uppfylla sina båda ovan angivna uppgifter. Men det är för den skull ingalunda själfallet, att kungörelserna alltid skola införas i den tidning, som har den största upplagan. Hänsyn bör tagas bl. a. till de kretsar av befolkningen, inom vilka de olika tidningarna äro spridda. Finnas t. ex. i en stad två tidningar, varav den ena är mest spridd inom själva staden och den andra, med något mindre upplaga, är mest spridd inom den jordbrukande befolkningen i stadens omnejd, lärer det vid auktion å en jordbruksegendom vara lämpligare att införa auktionskungörelsen i den senare tidningen.

Utskottet kan ej finna ådagalagt, att lagens mening i ifrågavarande avseende åsidosättes. Skulle så i något fall ske, lärer väl rättelse därutinnan i allmänhet kunna vinnas genom ett påpekande hos vederbörande myndighet. Man kan icke förvänta, att något skulle vara att ernå genom mera detaljerade lagbestämmelser, utan måste man lita till myndigheternas omdöme.

Betydelsen av annonsering i ortstidning torde för övrigt hava mycket överskattats av motionärerna. Även vid omfattande annonsering lära inrop å exekutiva auktioner i regel göras av en genom auktionsförrättaren underrättad inteckningshavare, som har intressen att bevaka vid auktionen, eller av någon av inteckningshavaren eller fastighetens ägare vidtalad person. Den av motionä-

terna påtalade omständigheten att fastighet stundom säljes exekutivt för pris, som avsevärt understiger verkliga värdet, torde mera sällan bero på bristande kungörande utan i de allra flesta fall därpå, att inropet skett av en inteckningshavare, som innehaft inteckningarna från inropssumman upp över egen-
domens verkliga värde. Vid sådant förhållande har det för en annan spekulant varit meningslöst att avgiva bud, och har inteckningshavaren i verkligheten fått för fastigheten betala icke blott köpeskillingen utan ock beloppet av sina där-
över liggande inteckningar. — En föreskrift om kungörelsernas införande i mer än en ortstidning torde icke komma att medföra nytta motsvarande den ökade kostnaden.

Vad slutligen angår motionärernas anmärkning emot kungörelsernas avfattning, anser utskottet det självfallet, att kungörelserna icke böra avfattas vidlyftigare än nödigt är. Det lär emellertid ej kunna förnekas, att kungörelserna understundom innehålla för kungörelsernas syften betydelselösa uppgifter. Även härvidlag torde det dock med hänsyn till de växlande förhållandena vara svårt, för att icke säga omöjligt, att på lagstiftningens väg meddela detaljerade bestämmelser, utan måste man överlämna jämväl denna fråga till myndigheternas avgörande i varje särskilt fall.

På grund av vad utskottet sålunda anført, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 17 februari 1931.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Akerman*, greve *Spens*, *Klefbeck*, *Anderson* i *Hägelåkra**, *Svenson* i *Eskhult**, *Bismark*, *Jonsson* i *Lycksele* och *Hjalmarsson*;

från andra kammaren: herrar *Björkman*, *Lindqvist* i *Halmstad**, *Nilsson* i *Antnäs**, *Lindley*, *Christenson*, *Sjögren**, *Bergström* i *Bäckland** och *Jonsson* i *Risinge*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.